

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π.Ε ΚΑΙ Δ.Ε. ΤΜΗΜΑΤΑ Β΄
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
email : spoudonde@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Χαλινίδου Ζ. (Π.Ε.)
Βάρλα Α. (Δ.Ε.)
Λυμπεροπούλου Φ. (Ε.Α.Ε.)
Μαραγκού Ο. (Ε.Ε.)
Τηλέφωνο : 210344.2425 (Π.Ε.)
210344.3272 (Δ.Ε.)
210344.2933 (Ε.Α. Ε.)
210344.2212 (Ε.Ε.)
Fax : 210344.3390

Αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας: **ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**

Μαρούσι, 10- 8-2020

Αρ. Πρωτ. : Φ1/104795/ΓΔ4

ΠΡΟΣ :

1. Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης της χώρας
2. Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου (μέσω των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης)
3. Διευθύνσεις Π.Ε. και Δ.Ε. της χώρας
4. Σχολικές μονάδες Π.Ε. και Δ.Ε. της χώρας (μέσω των οικείων Δ/νσεων)
5. Σιβιτανίδειο Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελματιών
info@sivitanidios.edu.gr

ΘΕΜΑ: «Ρύθμιση μαθητικών θεμάτων»

Το μάθημα των Θρησκευτικών είναι υποχρεωτικό για όλους τους/τις μαθητές/τριες (άρ.16, παρ.2 του Συντάγματος) και διδάσκεται στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα επίσημα υποχρεωτικά αναλυτικά και ωρολόγια προγράμματα, ακολουθεί τους γενικούς σκοπούς της εκπαίδευσης και απευθύνεται σε όλους τους/τις μαθητές/τριες. Ωστόσο, παρέχεται η δυνατότητα σε μη Χριστιανούς Ορθόδοξους μαθητές/τριες, δηλαδή αλλόθρησκους ή ετερόδοξους ή άθρησκους, που επικαλούνται λόγους θρησκευτικής συνείδησης, να απαλλαγούν από την παρακολούθησή του.

Συνεπώς, η απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών παρέχεται νόμιμα, όταν αφορά την προάσπιση της ελευθερίας της θρησκευτικής συνείδησης, όπως προβλέπεται από το Σύνταγμα και περιγράφεται στους οικείους νόμους, στις αποφάσεις των διεθνών και ελληνικών δικαστηρίων (βλ. ΕΔΔΑ 31.10.2019, Παπαγεωργίου κ.α. κατά Ελλάδος, Ολ.ΣτΕ 1749/2019 και 1750/2019) και της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (βλ. απόφαση 28/2019 της Αρχής).

Η απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών, σύμφωνα και με το με αρ. 37/23-7-2020 απόσπασμα πρακτικού του Δ.Σ. του Ι.Ε.Π., χορηγείται ύστερα από Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986, του/της ίδιου/ας του/της μαθητή/τριας (αν είναι ενήλικος/η) ή και των δύο γονέων του/της (αν είναι ανήλικος/η), στην οποία θα αναφέρεται το εξής : «Λόγοι θρησκευτικής συνείδησης δεν επιτρέπουν τη συμμετοχή (μου ή του παιδιού μου) στο μάθημα των Θρησκευτικών» (βλ. Ολ.ΣτΕ 1749/2019 και 1750/2019).

Μόνον στην περίπτωση που η γονική μέριμνα ασκείται από τον ένα γονέα, αρκεί η υπογραφή του/της ασκούντος/ούσης τη γονική μέριμνα.

Η προσυπογραφή της Υπεύθυνης Δήλωσης από τον/τη διδάσκοντα/ουσα είναι απαραίτητη, ώστε να ενημερώνεται για τους/τις μαθητές/τριες που θα έχει στην τάξη του/της στις ώρες του μαθήματος των Θρησκευτικών.

Η παραπάνω Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του/της ίδιου/ας μαθητή/τριας (αν είναι ενήλικος/η) ή και των δύο γονέων του/της (αν είναι ανήλικος/η), παραλαμβάνεται από τον/τη Διευθυντή/ντρια του σχολείου εντός αποκλειστικής χρονικής προθεσμίας που διαρκεί από την 1^η Σεπτεμβρίου έως και τη 14^η Σεπτεμβρίου κάθε σχολικού έτους.

Οι μαθητές/τριες που απαλλάσσονται από το μάθημα των Θρησκευτικών δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να περιφέρονται εντός ή εκτός του σχολείου ή να απουσιάζουν (αδικαιολόγητα), αλλά να απασχολούνται σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο.

Ο/Η Διευθυντής/ντρια της σχολικής μονάδας σε συνεργασία με τον Σύλλογο των Διδασκόντων/ουσών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1566/1985 (Α' 167) και της υπ' αριθμ. Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 (Β' 1340) υπουργικής απόφασης, αποφασίζουν κατά περίπτωση για τον τρόπο που απασχολούνται υποχρεωτικά οι απαλλασσόμενοι/ες μαθητές/τριες, συντάσσοντας σχετική πράξη (διαφορετικό διδακτικό αντικείμενο σε άλλο τμήμα της ίδιας τάξης, ερευνητική δημιουργική δραστηριότητα κ.α.) και έχοντας την πλήρη ευθύνη. Σε περίπτωση που η συγκεκριμένη τάξη λειτουργεί μόνο με ένα τμήμα, οι μαθητές/τριες αυτοί/ές παρακολουθούν εκπαιδευτικό πρόγραμμα που καθορίζεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων/ουσών.

Για τη χορήγηση της απαλλαγής ακολουθείται παρόμοια διαδικασία με αυτήν που προβλέπεται για αντίστοιχες απαλλαγές μαθητών/τριών από μαθήματα για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Η ισχύς της χορήγησης απαλλαγής είναι ετήσια και ανανεώνεται για κάθε σχολικό έτος με την ίδια διαδικασία.

Με την έκδοση της παρούσας εγκυκλίου παύει να ισχύει η με αρ. πρωτ. 12773/Δ2/23-01-2015 εγκύκλιος.

**Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής, κ. Ζαχαράκη
3. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής, κ. Γκίκα
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων
5. Γενική Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε. και Δ.Ε.
6. Αυτοτελής Δ/ση Ιδιωτικής Εκπ/σης
7. Αυτοτελές Τμήμα Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων
8. Δ/ση Θρησκευτικής Εκπαίδευσης- Τμήμα Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης και Θρησκευτικής Αγωγής
9. Δ/ση Π.Ο.Δ.Ε.Ε.Μ.Σ. Τμήμα Σπουδών, Προγραμμάτων, Οργάνωσης και Μαθητικών Θεμάτων
10. Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Π.Ε. – Τμήμα Β'
11. Δ/ση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης – Τμήμα Β'
12. Δ/ση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης - Τμήμα Β'
13. Διεύθυνση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Καινοτομίας- Τμήμα Α'
14. Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Δ.Ε. – Τμήματα Α' και Β'

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ